

Creative Talks

Norrbottnens kulturella och kreativa näringar

Tack

Kulturentreprenörer i olika bolag samt övriga intressenter kring kulturella och kreativa näringar har under 2016 bidragit med synpunkter och förslag för näringens utveckling, tack för det. Sammanfattat kan man säga att det finns många förslag men att det saknas aktörer som tar bollen, agerar och driver olika förslag. Olika delområden är engagerade kring sina speciella frågor men ingen driver frågor som involverar alla delområden eller åtminstone fler än ett. På basis av den slutsatsen finns ett par förslag lagda som skulle kunna vitalisera näringen och bidra den regionala utvecklingen. Det här dokumentet presenterar dessa förslag.

Nästa steg

1. Region Norrbotten driver under 2017 tillsammans med Tillväxtverket en kompetensutveckling för kommunala tjänstemän ansvariga för näringslivsutveckling och kultur. Målet är att de ska få kompetens kring hur man kan utveckla sin kommun och region med hjälp av olika kulturentreprenörer. Bolag verksamma inom näringen är med som föreläsare.
2. Parallellt med kompetensutvecklingen tas en regional handlingsplan för näringen fram, den kommer att gå ut på remiss mot slutet av året.
3. Varje kommun kommer att bidra med skrivningar till rapporten "En ny näring växer fram, del II", så att bilden av näringen blir komplett.
4. Den 31 maj-1 juni arrangeras en nationell konferens inom KKN, på Acusticum i Piteå. Temat är "Digitaliseringen möjligheter".

- Fysiska mötesplatser/noder är viktiga och bör synliggöras, oklart om det behövs en digital mötesplats.

Synpunkter och förslag

- Skapa fler labbinriktade mötesplatser men underskatta inte svårigheterna med att få dem attraktiva och besökta.
- Bygg labb/arenor för att utveckla nya tjänster och produkter.
- Utbyten mellan noder i regionen borde synliggöras, samordnas och utvecklas, kanske i form av ett organiserat nätverk. Viktigt att alla delområden involveras. Nätverk kan stärka kompetensutveckling och ge branschen ökad synlighet samt bidra till en attraktiv region. I dag har ingen aktör det uppdraget.
- KKN är en förutsättning för regional attraktivitet
- Viktigt att göra en konkret men också dynamisk handlingsplan där en strategi ingår.
- Viktigt att visa på bredden från amatörer, semiamatörer, semi proffs till proffs och synliggöra mötesytor som garagescener, fritidsgård, lokal pubar och till nationella scener.
- Skulle man kunna skapa en slags paraplyaktör som samlar de olika delområdenas resurs och produktionscentran?
- Viktigt att bjuda in olika delområden inom KKN för fortsatt arbete samt olika aktörer inom varje sektor, såväl små företag som ideella organisationer. Lokala särintressen måste bort, vi behöver en större kritisk massa för att kunna göra skillnad.
- Tydliggör främjarsystemets roller, ansvar och metoder i olika nivåer på internationell, nationell, regional och lokal nivå. Effektivisera, samordna olika aktörers uppdrag. Fler borde agera pro-aktivt.
- Tydliggör vad olika aktörer menar med branschutveckling, vems ansvar det är samt följ upp resultat.
- Samla främjandeinsatser i Maker Space anda som ett labb.
- Kartläggning av kompetensbehov behövs.
- Fortsätt med Creative Talks i regionen
- Genus, jämställdhet och månfaldsfrågor behöver lyftas mer.
- Kan man synliggöra vår kulturhistoria via storytelling?
- Hur kan glesbygden tjäna pengar på digitaliseringen?
- Kan vi tydliggöra kulturens roll i vården?
- Tänk ett steg längre, bygg autonoma system inom olika sektorer som klarar sig själva och som också bidrar till en sammanhållande och stärkande funktion, som BD Pops Studionet. Kan man göra något liknande inom film, dans, teater, design och slöjd?
- Behövs det ett digitalt verktyg för branschens samverkan och behövs det ett digitalt sökbar register för matchning mellan företag? Nyttja i så fall befintliga och fungerande digitala plattformar och verktyg som Skype och Dropbox t ex, bygg inget nytt.
- Diskutera, driv debatt om vad som är samhällets bas? Ingen ifrågasätter till exempel en simhall.
- Kan man samordna mark/platsanvändning?
- Använd Ltu businessmetoden – Dags att designa Norrbotten

- Skapa pro-aktiv samverkan och samarbeten mellan nya och gamla branscher
- Viktigt att göra en handlingsplan för större konkretion för utvecklingen av KKN och involvera regionens samtliga kommuner och tjänstemän inom kultur, näring, tillväxt och stadsplanering.
- Skapa en process och landa i en handlingsplan; definiera nuläge och önskad position och stegen där emellan.
- Formulera behov, diskutera lösningar, titta på vad andra gjort, bestämma målen och vad en handlingsplan i olika steg ska innehålla samt hur man följer upp statusen längs vägen.
- För få har kunskap inom immateriella kunskaper, avtalskrivning, upphovsrätt och övriga juridiska frågor.
- Mer kunskap om företagsstöd av olika former behövs och tätare samt återkommande dialoger mellan tjänstemän och bolag inom näringarna behövs. Man behöver bli bättre på att förstå varandras kulturer.

Ovanstående förslag skulle man kunna hantera genom ett par enkla förslag, samlade nedan under förslaget "projektbyrå". Region Norrbotten kommer under 2017 att fortsätta diskutera förslagen med andra regionala aktörer.

Förslag på åtgärder

Projektbyrån

Det finns ett konstaterat glapp kring kulturella och kreativa näringar. Å ena sidan finns det företagen som har ideér och förslag men inte organisatoriska eller finansiella resurser att kunna testa och utveckla dem själva. Å andra sidan har vi genom vårt medlemskap i EU en stor projektkultur. Inom den projektkulturen och andra finns det goda resurser men en struktur som kräver huvudmän, likviditet och projektkompetens som innebär att man ska kunna hantera administration, byråkrati och relativt långa startbanor. Med andra ord kompetens och förutsättningar som ligger utanför mindre eller mellanstora företags möjligheter. Byrån skulle vara behjälplig med att bygga projekt mot de delområden som efterfrågar stöd och support.

Förslaget att skapa en projektbyrå innebär att det skulle skapas en resurs med uppgift att överbygga det konstaterade glappet. Projektbyrån skulle ha till uppgift att forma initiativ till konkreta projektansökningar i dialog med upphovsmannen, samt hitta en lämplig organisation/huvudman som kan bära projektet om det saknas hos initiativtagaren. Byrån skulle även ha ett speciellt uppdrag för omvärldsbevakning och spridande av kompetens, samt vara representant för regionen i diverse nationella och europeiska sammanhang. Byrån skulle odla goda relationer till samt involvera befintligt främjandesystem, för ökad effektivitet. Byråns personal måste ha stor kännedom om olika utlysningar hos stiftelser, fonder, organisationer, EU- program, samt grundläggande juridisk kunskap kring avtal, upphovsrätt med mera.

En årlig utvärdering av verksamheten bör göras av verksamma inom näringens olika delområden. Det är också viktigt att klargöra vad branschen själv ska driva och vars det behövs offentligt stöd. Det är branschen själv som ska vara drivande i utvecklingen.

Projektbyrån är tänkt att leda till en kraftfull ökning av projektmedel till regionen. Man kan även tänka sig att de beviljade projekten anlitar projektbyråns kompetens under projekttiden och då betalar för den kompetensen som konsultarvoden.

Den stora nyttan utöver ökad projektvolym i Norrbotten vore den ökade kompetens som företag och aktörer skulle få genom sina ansökningar och som på sikt skulle skapa mer drivna aktörer, en starkare näring och en starkare region.

I nedanstående förslag skulle projektbyrån vara behjälplig. Man behöver också se över hur de offentliga resurscentra inom film, musik, litteratur och bild arbetar så att det blir en tydlighet och effektivisering mellan dem och projektbyrån, så att rollerna är tydliga och att alla blir stärkta av den beskrivna satsningen.

Huvudmannans kompetens

Det finns brist på kompetens i Norrbotten kring hur man ansöker och driver projekt, samt hur man leder dem. Det behöver byggas kunskap inom detta område mot de organisationer/ bolag som kan ta på sig projekt. Den kunskapen skulle projektbyrån kunna söka medel för att driva.

Labbverksamhet

Det finns behov av utvecklings och riskpengar för att skapa labbverksamhet i form av fysiska labb. I en värld av konstant förändring är förutsättningen att hitta nya innovativa tjänster och produkter större om man arbetar bransch och gränsöverskridande. Det måste också finnas medel och kompetens att få bedriva test och processbaserat utvecklingsarbete. Offentlig finansiering för denna typ av arbeten är en förutsättning för att SME (small and mediumsize) företag ska kunna få möjlighet att stärka sina bolag och sin affärsutveckling, vilket på sikt ger en stärkt region.

Det finns många aktörer som arbetar med detta men ofta fokuserat på en bransch eller delområde. De anställda på projektbyrån skulle ha till uppgift att koppla ihop verksamma inom KKN med andra branscher och med de många aktörere som redan bedriver test och labbverksamhet.

Kompetensutveckling och utbildning

Många bolag vittnar om utmaningen att hitta människor med kreativ och digital kompetens. En YH-utbildning som utbildar ”digitala strateger” startades 2016 men den skulle behöva kompletteras med kortare kurser. Utbildningen initierades av byråer. Förslagsvis är det branschen själv som äger utbildningsfrågor och som initierar de utbildningar och kurser som behövs. Förslagsvis skulle de offentligt ägda kompetens och resurscentra som finns inom musik, film, litteratur och bildkonst få ett tydligare uppdrag inom komptensutveckling, som del i deras branschutvecklande uppdrag.

Projektbyrån skulle ha till uppgift att vara behjälpliga med att få till stånd kortare eller längre utbildningsinsatser i samarbete med olika aktörer.

Branschnätverk

Fungerande nätverk är oftast bygga underifrån dvs branschdrivna. Men de behöver ofta skaffa sig en juridisk kropp så att de kan söka medel för olika nätverksaktiviteter. Projektbyrån skulle kunna vara behjälpliga med ett branschdrivet initiativ men inte själva skapa ett.

Stina Almkvist, Creative Consulting på uppdrag av Monica Lejon, Eva Jonsson, Greta Isaksson, Tove Cullhed och Erika Falk för Region Norrbotten mars 2017.

Foto: Veken/ Viveka Österman